

Uppdaterad april 2023

Svenskundervisning utomlands för utlandssvenska barn och ungdomar

Resolutionsmottagare

Utbildningsdepartementet
Utbildningsutskottet
Skolverket

Problemformulering

Barn med svenska rötter kan komma att vilja bo, leva och arbeta i och för Sverige senare i livet eller på annat sätt föra och bibehålla en svensk kulturidentitet. Detta understöds av resultatet från en undersökning genomförd av Svensk Utlandsundervisnings Förening, SUF, återvänder, som visar att 80-90 procent av de svenska barnen och ungdomarna som studerar vid en svensk utlandsskola vill slutföra sina studier i Sverige.¹ Även föräldrarna önskar att deras barn ska få tillgång till högre studier i Sverige.² Flerspråkighet är fördelaktigt både för individen och samhället i stort, och är dessutom ett uttalat EU-mål.³

Dessa barn och ungdomar behöver därför goda kunskaper i svenska språket – men tillgänglighet och kostnad är två stora hinder som står i deras väg. Dessutom är svårigheter med att rekrytera behöriga lärare en utmaning, både vad det gäller utlandsskolor som bedriver helhetsstudier och kompletterande svenskkurser.

Idag kan utlandssvenska elever studera svenska som förstaspråk på skolor som erbjuder International Baccalaureate (IB). Det kan dock bli dyrt att studera vid dessa skolor utomlands då de ofta är privata, och ämnet svenska inte ger rätt till statsbidrag.

---

¹ Ibid.

² Normén et al, 2016. En enkätstudie om svenskundervisning för utlandssvenska barn. Svenska som modersmål utomlands (SMUL), juni 2016. Notis – även föräldrar till IB-barn svarade på enkäten.

³ Europeiska unionen, 2021. ”EU:s politik för flerspråkighet”. Ec.europa.eu.

[https://ec.europa.eu/education/policies/multilingualism/about-multilingualism-policy_sv]

Lösningförslag

Svenskar i Världen anser att Utbildningsdepartementet, Utbildningsutskottet och Skolverket ska vidta följande åtgärder för att främja svenskundervisning för barn som bor utomlands:

Statsbidraget för utlandsskolor bör förstärkas, för att kunna attrahera erfarna lärare och säkerställa ändamålsenliga lokaler. Det ökar även tillgängligheten till utbildningen genom en prissänkning.

Statsbidraget bör även stärkas till den kompletterande svenskan. Dessutom bör fortbildningar på distans erbjudas personer som arbetar med det svenska språket utanför Sverige, för att öka andelen kvalificerade lärare.

Vi uppmuntrar även till att undersöka möjligheten till betyg i kompletterande svenska, likt modersmålsundervisningen i Sverige. Möjligheten att få studier i kompletterande svenska att tillräknas övriga meriter vid ansökan till vidare studier i Sverige skulle då öka.

Vi anser även att svenskstudier vid IB ska omfattas av statsbidrag, då dessa studier är behörighetsgivande för högre studier i Sverige. Statsbidraget borde rimligen även gälla studier i svenska genom fjärrundervisning.

De föreslagna åtgärderna kan möjliggöra för svenska familjer att arbeta utanför Sverige med en trygg och kontinuerlig skolgång för barnen, samtidigt som barnen och ungdomarna skaffar sig erfarenhet från andra kulturer och stärker det svenska språket.